

Georgi Arnaudov

(Bulgaria, New Bulgarian University)

Sacred Ritual and a Powerful Talent

A Recital Given by Anna Bineta Diouf and Evgenia Radoslavova Featuring Music by Albena Vrachanska

Abstract: The 55th edition of the *Sofia Music Weeks International Festival* which over the years has become a showcase for Bulgarian musical art, presented dozens of concerts by renowned musical ensembles and performers, marked numerous artistic anniversaries of prominent Bulgarian musical performers and composers and featured the forum *Review of Bulgarian Orchestras*, masterclasses, seminars, book and new CDs presentations.

One of the highlights of the festival was the concert given by Anna Bineta Diouf (mezzo-soprano) and Evgenia Radoslavova (piano) held on 28 June 2024 in the Bulgaria Chamber Hall. The reasons for my claim are the following:

The first and foremost reason is the music created by Albena Vrachanska and her compositional mastery to invent new sound worlds and immerse herself in the compelling power of the individual details that make up the various sound events. All of this is conceived with an incredible sense and talent, far from the apparent technological sophistication that has overcome contemporary music writing. Albena Vrachanska is one of the prominent Bulgarian composers who represent contemporary Bulgarian musical culture at home and around the world, author of hundreds of chamber, symphonic and opera works. Her musical language is governed by continuous compositional development, unfolding and transformation of small-scale, ever vivid sound material, which is subject to a strictly organised structural development and compositional logic.

The concert programme featured works from Vrachanska's latest compact disc recorded by Anna Bineta Diouf and Evgenia Radoslavova and released in 2024 by the Munich label Solo Musica. The album, titled *Sanctuary*, is wholly immersed in the spirit of the sacred and the divine, understood not in the literal, narrowly religious sense but mainly as a quintessence of highly humanistic enlightened thinking.

The lyrics of the 12 "poems" included in the album are written by the English poet Peter Thabit Jones (b. 1951), the German poetess Else Lasker-Schüler (1869–1945), the brilliant Austrian painter and poet Egon Schiele (1890–1918), as well as by Albena Vrachanska herself. Although the texts can be loosely united by the ideas of expressionist aesthetics, Albena Vrachanska's language is innovative and full of life.

Evgenia Radoslavova has been well-known to the Bulgarian audience for years not only for her accomplishments as a solo piano player and a chamber musician, but also for her numerous successes on an international scale. She is recognised as a musician with brilliant technique, exquisite tone and an excellent sense of style, who takes an interest in music from various ages and genres. To me, as well as to the audience, the voice of Anna Bineta Diouf, a soloist with an international career, was a true revelation. Although defined as a mezzo-soprano, her beautiful voice reaches the heights of a coloratura soprano, while possessing the rich, full timbre of a contralto. Her voice exemplifies a perfect instrument with incredible technical capabilities, elegant phrasing, an exceptionally wide range of nuances and magnificent soft and powerful dynamics. On the stage, Anna Bineta Diouf and Evgenia Radoslavova acted like a perfect single organism, interpreting the twelve pieces with profound depth. With such a performance duo,

the works presented at the concert gained incredible expressiveness and richness, and their presentation was a true delight, which I can only compare to a sacred ritual.

Георги Арнаудов

(България, Нов български университет, НБУ)

Свещенодействие и мощен талант

Вокален рецитал на Анна Бинета Диуф и Евгения Радославова
с музика на Албена Врачанска

55-то издание на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“, който с годините се превърна във витрина на българското музикалното изкуство, представи десетки концерти на най-реномирани музикални състави и изпълнители. Форумът отбеляза редица годишнини на видни български изпълнители и композитори, като във фокус бяха поставени 125-годишнината от рождението на Панчо Владигеров и 90-годишнината на доайена на българската композиторска гилдия академик Васил Казанджиев. В рамките на фестивала за пета година палитрата от музика продължи с „Преглед на българските оркестри“, традиционните майсторски класове и семинари, представяния на книги и нови компактдискове.

Несъмнено концертът на Анна Бинета Диуф – мецосопран, и Евгения Радославова – пиано, изнесен на 28 юни в Камерна зала „България“, може да бъде определен като едно от големите събития на Фестивала.

Основанията за тези мои думи са следните:

На първо място това е музиката на Албена Врачанска, към която от години имам очевидни пристрастия и пиетет. А те се дължат на нейното композиторско майсторство и на особената ѝ страст да изобретява и да се потапя във въздействащата сила на отделните детайли, съставляващи различните звукови събития. Към това се прибавя и несекващото търсене на едно всеки път различно и неконвенционално развитие на протичането на тези звукови събития, причудливи, изящни и винаги запомнящи се. И всичко това направено и сътворено с невероятен усет и талант, далеч от привидната технологична изкусност, която е запълнила съвременното писане на музика. Албена Врачанска е един от изявените български автори, които представят съвременната българска музикална култура у нас и по света, автор на стотици опуси камерна, симфонична и оперна музика. Нейният музикален език е подчинен на непрекъснатото композиционно развитие, разгръщане и преобразуване на малък по обем, винаги ярък звуков материал, който е подчинен на строго организирано структурно развитие и композиционна логика. Творчеството на Врачанска е предмет на множество изследвания и публикации, както и на предстоящата за излизане от печат монография на проф. д-р Илия Граматиков „Скрити букви – разкрити блянове. Наблюдения върху клавирните пиеси на Албена Петрович Врачанска с проследяване на съпоставими явления в музикалната история“.

На второ място, това е самият, нека го нарека „корпус“ на концертната програма, който съдържаше творбите, включени в най-новия компактдиск на Врачанска, записан от Анна Бинета Диуф и Евгения Радославова и издаден през 2024 от Мюнхенския лейбъл Solo Musica със съдействието, така както е описано на кориците на диска, на Министерството на културата на Великото херцогство Люксембург, Фондация Independance by VIL

– Люксембург и SACEM. Дискът бе пуснат на музикалния пазар на 15 март т.г. с каталожен номер: SM448. От своя страна концертът бе организиран и със специалното съдействие на Kultur | lx - Arts Council Luxembourg.

Албумът на Албена Врачанска е озаглавен SANCTUARY (Светилище) и целият е потопен в духа на свещеното и сакралното, прието не в директния, тясно религиозен смисъл, а най-вече в посоката на сакралното, високочовешкото, просветеното хуманистично мислене, в посоката на свещеното, пацифистките и пантеистичните идеи. По думите на автора написани в обложката на диска:

Толкова свещено и толкова светско в същото време. Във всички религии се отправят молитви – да останем хора, да останем в мир, любов и мир. Това е единствената услуга, която всеки иска от своя бог.

И това е едно от основните послания на всичките 12 поеми в албума. Нарочно и съвсем съзнателно наричам тези творби „поеми“. Текстовете са на английския поет Питър Табит Джоунс (1951), немската поетеса, белетристка, есеистка и автор на театрални пиеси Елзе Ласкер-Шюлер (1869-1945), на гениалния австрийски живописец Егон Шиле (1890-1918), автор на множество стихове, които по нищо не отстъпват на визуалните му творби, както и текстове на самата Врачанска. Макар и текстовете да могат да бъдат обединени условно от идеите на експресионистичната естетика, езикът на Албена Врачанска е иновативен и винаги изпълнен с живот. Три от представените поеми *Ave Maria*, *This Sacred Place* и *Ermesinde's Biography* са части от оперната монодрама на Албена Врачанска *Ermesinde's Long Walk*. Една творба, която има своята оперна премиера на 11 ноември 2017 година в залата на Филхармонията в Люксембург. Други три от поемите *Heimlich zur Nacht*, *Eros* и *Je veux Vivre* са от радиооперата „Синьото пиано“, представена за пръв път пред публика на 3 май 2023 година в Студио 1 на Българското национално радио. Но така, както бяха изпълнени на концерта, а и както са включени в албума *Sanctuary*, цитираните шест вокални поеми могат да бъдат приети и като самостоятелно функциониращи творби.

Евгения Радославова¹ е позната от години на българската публика, както като солиращ пианист и камерен изпълнител, така и със своите многобройни успехи на световната сцена. Радославова е музикант с блестяща техника, изящен тон и великолепен усет за стил, фокусиран върху музиката от различни епохи и направления. Нейното клавирно изпълнение, съчетано с универсално мислене, изящна гъвкавост и творческа изобретателност при изработването на отделните творби, представяни в концертни рецитали и камерни интерпретации, са изпълнени със завидно майсторство.

¹ Евгения Радославова завършва с отличие НМА „Проф. П. Владигеров“ в класа по пиано на проф. Антон Диков. Получава магистърска степен в Университета за музика и сценични изкуства във Виена по специалностите концертно пиано при проф. Ноел Флорес и камерна музика при проф. Аведис Кулумджян. Лауреат е на конкурсите в Сенигалия (Италия), Общобългарско състезание, националния конкурс „Светослав Обретенов“ и „Усти на Лабем“ (Чехия). Изнася концерти в Австрия, България, Чехия, Германия, Италия, Украйна, Унгария, Тунис, Израел. През 2014 г. основава камерно дуо с австрийския звезден саксофонист Михаел Крен, с когото издава и първия си съвместен компактдиск „Fantastia“ с първи записи на произведения от френски автори, приет с ентузиазъм от публиката и критиката и излъчван от различни международни радиостанции. Дватама гастролират с голям успех на „Варненско лято“, „Салон на изкуствата“, „Аполония“, „Trencin Herbst“ (Словакия), „Les concerts du Foyer Europeen“ (Люксембург), „Академия Гнесине“ (Русия), „Alpen Classica SaxFest“, международен форум „Ставропол“ (Русия), „Европейски фестивал“ (Люксембург). Дуото има концерти в Австрия, Италия, Турция, Чехия, Унгария. Тя е австрийският представител на международната организация „Изкуство и образование в XXI век“. Дейността ѝ включва записи на компактдискове, радио и телевизионни изяви, както и първи записи на произведения от съвременни български композитори.

За мен, а и за публиката, гласът на Анна Бинета Диуф² – солист с международна кариера, беше откритие. Описанието от програмата на концерта на нейния глас като „уникален, топъл тембър, невероятна колоратура, както и драматичен интензитет“ е най-малкото, което може да се каже за тази великолепна оперна певица. Класифицираната като мецосопран Анна Бинета Диуф има както височините, дори на колоратурен сопран, така и плътен, богат тембър на контраалт. Гласът ѝ е пример за един съвършен инструмент с невероятни технически възможности, изящно филиране, изключително широк диапазон от нюанси, с великолепни тихи и мощни силни динамики. Глас, който ми напомня за Мария Калас!

На сцената Анна Бинета Диуф и Евгения Радославова бяха като един съвършен организъм, който интерпретираше дванайсетте творби с дълбочина. При такъв изпълнителски състав представените на концерта творби придобиха невероятна изразителност и плътност – истинско удоволствие за публиката, което бих сравнил със свещенодействие.

² След като се дипломира през 2012 г., Анна Бинета Диуф (Anna Bineta Diouf) става член на оперното студио на Staatsoper Hannover. Тя дебютира в ролята на Flosshilde в „Рейнско злато“ от Вагнер. Ролите, които изпълнява на сцената включват Отавия („Коронацията на Попея“ на Монтеверди), Орфей и Евридика на Глук, както и няколко от героите и героините на Хендел като Гофредо, Корнелия и Брадаманте. През 2015 г. тя прави дебют в операта „Армида“ на Люли. През сезон 2017/2018 Анна Бинета Диуф става член на Ансамбъла на Eduard-Winterstein-Theatre в Анаберг (Германия), където дебютира с една от най-важните роли в нейния репертоар - Кармен от едноименната опера на Бизе. Тя е също така изтъкната концертна певица. Нейният концертен репертоар е фокусиран върху бароковите оратории на Бах и Хендел. Изявява се все повече и в италианския романтичен репертоар, след като прави своя дебют с „Реквием“ на Верди през 2015 г. Тя печели стипендията на Hamel-Stiftung както и наградата на публиката на конкурса Hamel Competition, Втора награда на конкурса Paula- Salomon-Lindberg в Берлин, също така е член на международната асоциация „Рихард Вагнер“. През 2017 г. е лауреат на Конкурса на оперния фестивал Мунот в Шафхаузен (Швейцария) и на Конкурса за солистите на Асоциацията на немските концертни хорове (VDKC). Завършила е HfM Detmold и НМТМ Hannover. Анна Бинета Диуф страстно „открива“ забравени композитори като Етел Смит или Стефан Волпе и често работи със съвременни композитори като Владимир Горуц, Андреас Н. Таркман и Юнг Юн Парк, търсейки нови преживявания и подходи към музиката.